

رساله شریفه

ارکان الاسلام

بسم اللہ الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي هداني الى ترجمة حديث اركان الاسلام ، الذي فيه بيان
لاكثرا الحلال والحرام والاحكام ، و هو من جملة وصايا الرسول (ص)
لامير المؤمنين عليه السلام والصلوة على سيد الانبياء وعلى آله الكرام .
و بعد چنین میگوید احقر فانی حسین بن نصرالله الموسوی عرب باغی که در
كتاب فقيه وصيتهای حضرت پیغمبر (ص) را نقلکرده و اغلب اجزای آنرا در وسائل
و تمام آنرا در كتاب وافي روایتکرده اند و آن وصيتهای مشتمل است بر بيان اکثر احکام
از حلال و حرام و هر گاه کسی با آنها عمل نماید در اغلب مسائل محتاج بر تقلید نمی
شود پس از اینجهت اینحدیث شریف را حقیر ترجمه نمود ، شاید خدمتی بر برادران
اسلامی نموده باشد انشاء الله تعالى .

و اینحدیث را مرحوم صدوق بسند صحیح خودش از حضرت صادق (ع) و او
از اجداد خود از حضرت امیر المؤمنین (ع) روایت کرده که حضرت رسول الله (ص)
فرموده : يا على برای تو یک وصیت مینمایم ، پس آنرا تحفظ بکن و مادامیکه آنرا
حفظ میکنی در خیر و خوبی خواهی شد ، « يا على » هر کس غیظ خود را نگهدارد
و حال آنکه او قدرت دارد بر ا مضای غیظ خود ، خداوند عطا میفرماید بر او امنیت
و ایمان را که طعم آنرا در یابد در خودش ، « و هر کس » خوب نکندر نزد وفات خود
وصیت را مروت او ناقص میشود ، و نمیتواند در قیامت شفاعت نماید ، « و افضل جهاد
اینست که کسی صبح بکندو بر ظلم کردن کسی قصد نکند ، « و هر کس » مردمان از

زبان او بترسند پس آنکس از اهله دوز خست، «و شر مردمان» آنکس است که مردمان برا او اکرام نمایند از جهت دفع بد دهان بودن او در حضور و در غیاب، «و یکی از شر مردمان» آنست که آخرت را بدنیا بفروشد و شریرتر از او آنکسی است که آخرت خود را بدنیای دیگری بدهد و هر کس عندر قبول نکند از عندر آور نده چه صادق باشد در عندر آوردن و یا دروغگو، پس آنکس شفاعت من نمیرسد و بدرستی که خداوند دوست داشته دروغ گفتن را در مقام اصلاح در میان مردم و دشمن گرفته راستگوئی را در وقت افساد کردن بسخن راست.

و هر که مسکراترا ترک بکند نه از ترس خداوند باز خداوند او را سیراب میکند از آبهای جنت حضرت امیر المؤمنین (ع) عرض کرد یا رسول الله (ص) هر چندی که ترک شراب از برای غیر از خداوند باشد؛ فرمود بلی سو گند بخداوند هر چندی که از جهت حفظ نفس خودش ترک بکند پس خداوند جزای خیر باو میدهد، و خورنده مسکرات مثل بت پرست است و تا چهل روز خداوند نماز او را بقول نمی کند و اگر در اثنای چهل روز بمیرد در حال کفر و کافر مرده، و هر مسٹ کننده حر ام است و آنچه زیادتر آن مسکر باشد پس یک جرعه آن حرام است و گوئیا تمام گناهان را در یکخانه گذاشته اند و کلید آنها خوردن مسکرات است، واز برای خورنده شراب یک حالت ظاهر میشود که در آنوقت خداوند خود را نمیشناسد.

و کنند کوههای بزرگ آسانتر است از زایل کردن یک سلطنت که وقت آن نرسیده باشد، و هر کسی که از دنیای او و یا آخرت او برای تو فائده نشود پس در مجالست او برای تو خیر نخواهد شد، و هر کسی که از او نفع دنیا و یا نفع آخرت نداشته باشی از برای او نفس خود ترا بزمت و ادار نکن، و سزاوار است که در مؤمن هشت صفت بوده باشد با وقار شود در نزد فتنه‌ها و صبر کند در وقت بلاها و شکر نماید در وقت نعمت و قناعت بکند بر آنچه خداوند برای او میرساند از حلال و ظلم نکند بدشمان و بزمت و ادار نکند دوستان خود را و بدن او در مشقت باشد و مردمان از او در راحت باشند.

و دعای چهار نفر مستجاب است پیش نماز عادل، و دعای پدر در حق اولاد، و

کسیکه در غیاب برادر دین خود دعا نماید ، و دعای مظلوم در باره ظالم، و خداوند میفرماید بعزت و جلال خودم قسم یاد میکنم البته بتومد خواهم کرد هر چندیکه بعد از زمانی بوده باشد .

و هشت نفر هر گاه اهانت با آنها برسد پس مذمت نکنند مگر خودشان را ، « کسی که » بدون دعوت بخوردن طعام دیگری برود ، « و کسیکه » بصاحب خانه امرونهی بکند « و کسیکه » از دشمن خود امید خیر داشته باشد « و کسیکه » از شخص لئیم طلب احسان نماید « و کسیکه » درین دونفر داخل شود درخصوص یک مطلب مخفی بدون اذن آنها « و کسیکه » در یک مقام بنشینند در مجالس که بر آن مقام لیاقت ندارد « و کسیکه » سخن بگوید بشخصی که او گوش بسخن او نکند .
و حرام کرده خداوند جنت را بر کسیکه بد گو و بد دهان باشد و باک نکند از اینکه چه میگوید و از اینکه مردمان برای او چه میگویند .

و خوشابحال کسیکه عمر او طولانی شود ، و عمل او خوب باشد ، و مزاح نکن تا اینکه هیبت تو نزود ؛ و دروغ مگو تا اینکه آب روی تو نریزد و دور باش از دو خصلت یکی منزجر شدن و بر تنک آمدن ، و دیگری کسالت در کارهای خیر نمودن زیرا که هر گاه منزحرشی نمیتوانی صبر بکنی بر افعال حق و خوب ، و اگر کسالت داشته باشی حقوق خداوند و مردمان را نمیتوانی ادا بکنی ، و از هر گناه توبه است مگر بد خلقی که هر وقت از یات گناه توبه نماید دوباره بر گناه دیگر داخل میشود .
و عنادب چهار نفر زودتر میشود : کسیکه بر او احسان بکنی پس او در حق تو بد بکند ، و کسیکه تو بر او ظلم نکنی و او در باره تو ظلم بکند ، و کسیکه با او درخصوص امری معاهده نمائی و او در آن امر برای تو حیله نماید ، و شخصیکه بر او صلة رحم بکنی و او قطع رحم بکند ، و بر هر کسیکه حالت منزجر شدن غلبه نماید راحتی از او میرود .

واز برای خوردن طعام دوازده خصلت است و بر مسلمان سزاوار است که آنها را یاد بگیرد و چهار خصلت از آنها واجب است « اول » آنها شناختن حلال و حرام آنست « دوم » یاد کردن خداوند که روزی دهنده او است و « سوم » شکر کردن و

چهارم، راضی بودن بر آنچه خداوند عطا فرموده از حلال.

و چهار خصلت از آنهاست و مستحب است « نشستن » بطرف پای چپ، و خوردن با سه انگشت، و از مقابل خود خوردن، و لیسیدن انگشتان.

و چهار خصلت ادب است پس کوچک بر داشتن لقمه و جویین زیاد « و نظر نکردن » بر مردمان و شستن دست قبل از خوردن، و بعد از آن.

وبهشت را خداوند خلق کرده یک خشت آن از طلا و دیگری از نقره و قرار داد دیوارهای آنرا از یاقوت و سقف آنرا از زبرجد، و ریگهای آنرا از لؤلؤ و خاک آنرا از مشک و زعفران و بعد از این بر بهشت فرمود که تکلم بکن بهشت گفت: « لا اله الا الله الحي القيوم » هر آینه با سعادت شد کسیکه بمن داخل گردید، خداوند فرمود بعزم و جلال خودم قسم داخل نمیشود در تو کسیکه هر وقت از مسکرات در یابد بخورد، و کسیکه سخن چین باشد، و یا دیوی شود، و یا اعانت ظلمه بکند، و یا مخت و کون ده باشد، و یا نیش قبور نماید، و یا از مردمان بظلم و بدون استحقاق دهیک بگیرد، و یا قطع رحم بکند، و یافعال زشت را بخداوند نسبت دهد.

و ده نفر از این امت بخداوند کافر شدند کسیکه از اسرار مردمان خبر بدند و جستجوی عیب مردمان را بکند؛ و یا سحر کننده باشد، و یا دیوی شود که زن و محارم خود را بزنای کردن و ادارد، و یا زن نامحرم را از دبرش و طی بکند، و یا حیوانات را وطی نمایدو یا با محروم خود زنا بکند و یا در فتنه و فساد کردن در میان مردمان سعی نماید، و یا سلاحرا بدشمن مسلمانان بفروشد، و یا مانع زکوه باشد و زکوه ندهد، و یا با وجود قدرت و استطاعت بحج نرود.

و ولیمه نیست مگر در پنج مورد در عروسی کردن و در تولد اولاد و در ختنه کردن اطفال و در بنا کردن خانه و در آمدن مسافر از مکه.

و سزاوار نیست مشغول شدن مگر در سه چیز: در کسب کردن معاش؛ و توشه برداشتن و ذخیره نمودن از برای روز قیامت، و لذت کردن با حلال خود. و سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: عفو بکنی از کسیکه بر تو ظلم نموده، و صله رحم نمائی بر کسیکه قطع رحم کرده در حق تو، و با حلم شوی

در باره کسیکه با تو باجهالت و نادانی رفتار میکند.

و چهار خصلت را دوست بدار : جوانی خود را قبل از پیری خود ، و صحت خود را قبل از مرض خود ، و غنی بودن خود را قبل از فقر خود ، و حیات خود را قبل از مرگ خود ، و قدر و نعمت بودن آنچهار چیز را بدان ، و تدارک بکن در آنها از برای روزی که بعد از آنها است .

و خداوند مکروه داشته برای امة من چند چیز را فعل عیث کردن در نماز ، و منت نهادن در صدقه دادن ، و در حالت جنابت بمسجد رفتن ، و خنده کردن در قبرستان ، و مطلع شدن بخانه های مردمان ، و نظر کردن بفرج زنان ، و آن باعث کور شدن میشود ، و گفتگوی خارج کردن در وقت جماع ؛ و آن باعث گنگی می شود و خوایدن در میان نماز مغرب و نماز عشاء ، و آن باعث قطع روزی میشود ، و بدون لنك در زیر آسمان غسل نمودن و داخل شدن بر نهرها بدون لنك ، و داخل شدن بحمام بدون ستر عورت ، و گفتگو کردن در میان اذان و اقامه در نماز صبح ، و سوار کشتن شدن در زمان هیجان دریا ، و خوایدن در پشت بامی که ستاره و محجر ندارد (نرد و پنجه) و هر که در آن بام بخوابد تغیر عیش بخودش راجع است ، و خوایدن تنها در خانه ، و جماع کردن در حالت حیض ، و هر که اینکار را بکند او لاد او مجذوم و یا برص داشته باشد پس نفس خود را ملامت بکند ، و گفتگو کردن با جذام دار مگر اینکه در میان آنها یکدراع فاصله باشد ، و فرمود که از مجذوم فرار بکن چنانکه از شیر فرار میکنی ، و جماع کردن با زن خون بعداز محتلم شدن مگر اینکه از احتلام غسل بکند ؛ و هر گاد اینکار را بکند او لاد او دیوانه شود مذمت نکند مگر خود را ، و بول کردن در کنار آب جاری ، و بول و غایط نمردن در زیر درخت میوه دار ، و بول کردن در حال ایستاده ، و پاپوش بر پا کردن در حالت قیام ، و داخل شدن بخانه تاریک مگر با چرا غ .

و آفت حسب و نسب فخر کردن است و هر که از خداوند بترسد خداوند همه را از او متیرساند ، و هر که از خداوند نترسد خداوند او را از همه متیرساند . و نماز هشت نفر قبول نمیشود غلامیکه از مولای خود بگریزد و زن ناشیزه که

شوهرش از او ناراضی باشد، و کسی که ز کوته ندهد، و کسیکه تطهیر نکند خود را از نجاست و کنافت، و دختر بالغه که بدون پوشیدن سرشنماز بگزارد، و پیش نمازی که باقوی نماز جماعت بگزارد، و حال اینکه آنقوم او را مکروه میدارند، و کسیکه مست و مسکر خورده باشد، و کسیکه بول و غایط خود را حبس بکند.

و هر کسیکه در او چهار خصلت باشد خداوند از برای او در بهشت یکخانه بنا میکند؛ شخصیکه ییکنفر یتیم نگهداری نماید، و بر ییکنفر ضعیف رحم بکند، و بروالدین خود مهربان شود، و با غلام و کنیز خود مدارا نماید.

و هر کسیکه در او سه صفت باشد در نزد خداوند افضل مردمانست شخصیکه واجبات خداوند را ادا نماید پس او عابدترین مردمانست، و کسیکه از حرامها اجتناب بکند پس او از پرهیز کار ترین خلق است، و شخصیکه قناعت بکند بر آنچه خداوند باو از حلال روزی فرموده پس او از غنی ترین مخلوقات است.

و سه خصلت است که این امت قدرت با آنها ندارد: یکی مواسات است برابرادر دین در مال، و یکی انصاف است بر مردمان از نفس خود که هر چه بخود روا دارد بدیگران نیز روا بدارد، و یکی دیگر یاد خداوند در همه حالات و مراد از یاد کردن خداوند «سبحان الله والحمد لله ولا الله الا الله اكبير» نیست و بلکه مراد اینست که در وقت معصیت خداوند را یاد بکند و از او بترسد.

و سه نفر شخص است که هر گاه با آنها انصاف بکنی بر تو ظلم میکنند: یکی مردمان ازادل، و یکی اهل خودت، و دیگری خدمتکار تو.

و سه نفر با سه نفر دیگر بانصف رفتار نمیکنند: شخص آزاد با غلام خود، و عالم با جاہل، و قوی با ضعیف.

و هر کسیکه در او هفت خصلت باشد ایمان حقیقی را کامل میکند و درهای بهشت برای او باز میشود: کسیکه وضو، راخوب بجا یاورد، و نماز راخوب بگزارد و ز کوته مال را بدهد، و غضب خود را از مردمان بازدارد، و زبان خود را از بدگوئی نگهدارد، و از گناه خود توبه بکند، و برای اهلیت پیغمبر (ص) خیر خواهی نماید. و سه نفر از رحمت خداوند دور است: کسیکه شام و نهار خود را تنها بخورد

و کسیکه در بیابان هولناک تنها راه برود، و کسیکه در خانه تنها بخوابد.
و سه چیز است که در بعض وقتها باعث جنون و دیوانگی میشود: غایط کردن
در قبرستان، و راه رفتن در کفشه تنها، و در خانه تنها خواهدیدن.
و در سه مورد دروغ جایز است. در جهاد، و در عده کردن بزن خود، و
در اصلاح کردن در بین مردمان.

و با سه فرم هم مجلس شدن قلب را با قساوت میکند ارادل و اغناه، و زنها و
سه چیز، از حقیقت ایمان است: انفاق کردن با فقر و فاقه و انصاف که آنچه بخود
دوست میداری بدیگران نیز دوست بداری و بذل کردن علم بر طالب علم.

و هر کسیکه در او سه چیز نباشد علم او تمام نمیشود: اول پرهیز کاری که او
را از معصیت باز دارد، و خلق خوب که با مردمان مدارانماید: و حلم او که با حلم خود
جهالت کردن جاہل را رد بکند.

و سه چیز سرور مؤمن است در دنیا ملاقات برادران دینی، و انتظار دادن بروزه
داران، و نماز شب گزاردن و از سه خصلت، دوری بکن از حسد و حربیص بودن
بدنیا و تکبیر کردن بمردمان و چهار صفت از شفاقت است: گریه نکردن، و قساوت
قلب؛ و آرزوی دور و دراز، و دوست داشتن بقاء در دنیا.

و سه چیز از درجات است: خوب کردن وضو، در هوای سرد، و منتظر بودن
نماز بعد از بجا آوردن نماز، و رفتن بنماز جماعت در شب و روز، و سه چیز از
کفاره، گناهان است: سلام بمردمان، و طعام دادن بایشان، و نماز شب گزاردن
و سه چیز، از هلاک کننده است: بخل کردن، و تابع هوای نفس بودن، و خود
پسند شدن و سه چیز، از اسباب نجات است: خوف از خداوند کردن در هر وقت
و میانه روی کردن در معیشت خود در حال فقر و غنا، و حق گو بودن در حال
رضاء و غصب.

و بعد از اینکه زن دو سال شیر بدهد دیگر شیر دادن او باعث حرمت نمیشود
و بعد از اینکه طفل از دو سال گذشت شیر خوردن او سبب حرام بودن نخواهد شد
و بعد از محتمل شدن جوان دیگر حکم یتیم بر او جاری نمیشود و از جهت

احسان ، بر پدر و مادرت تا بمسافت دو ساله سفر بکن ، و از جهت صلة رحم تا يك سال سفر نما ، و تا يك ثلث فرسخ از جهت عیادت مریض ، و دو ثلث فرسخ راه برو از جهت تشییع جناره و يك فرسخ راه برو از جهت اجابت دعوت مؤمن ، و يك فرسخ و يك ثلث راه برو از جهت زیارت برادر مؤمن ، و يك فرسخ و دو ثلث راه برو از جهه اجابت شخص در مانده ، و دو فرسخ راه برو بجهت مدد کردن بمظلوم .

و بر تو باد عادت کردن بر استغفار و توبه نمودن و از برای مؤمن سه علامت است نماز و زکوه و روزه : «واز برای» تکلف کننده سه علامت است تعلق کردن وقتیکه حاضر باشد ، و غیبت نمودن زمانیکه غایب شود ، و شماتت او در وقت مصیبیت . و از برای ظالم سه علامت است قهر کردن با غلبه بکسی که از خودش پست تراست ، و تجاوز کردن بر بزرگتر از خودش بمعصیت نمودن ، و اعانت کردن بظالمان و از برای ریاء کننده سه علامت است : شاد میشود در نزد مردمان ، و کسالت میکند در خلوت ، و دوست میدارد که خوب بودن او را در جمیع کارها نقل نمایند و تعریف بکنند .

و منافق سه علامت دارد زمانیکه حرف میزند روغ میگوید ، وزمانیکه وعده میکند خلاف وعده مینماید ، و زمانیکه امانت باو داده میشود خیانت میکند . و نه چیز باعث فراموشکاری میشود سبب ترش ، و گشینیز ، و پنیر ، و نیم خورده موش و خواندن خط سنک قبرها ، و راه رفتن در بین دو نفر زن ، و انداختن شپش ، و حجامت کردن از وسط سر ، و بول در آب ایستاده . و در سه چیز عیش و خوشحالی است : خانه با وسعت ، و دختر خوب روی ، و اسب نازک اندام .

و هر گاه تواضع کننده در ته چاه باشد خداوند او را بلند میکنند در بالای سر بردمان خوب رفتار در سلطنت اشرار ، و هر که خود را منسوب نماید بغیر نسب خود باو باد لعنت خداوند : و هر که منع بکند اجرت اجیر خود را لعنت خداوند بر او باد ، و هر که یکنفر مسلمانرا بکشد و یا قاتل را پناه شود باو باد لعنت خداوند ، و مؤمن آنکس است که مردمان او را امین قرار بدهند بهال و جان ایشان ، و مسلمان

کسی است که مسلمانان از دست و زبان او سلامت باشند، و مهاجر آنکس است که دوری بکنداز گناهان و محکمترین ریسمان ایمان دوستی کردن به جهت خداوند و دشمنی نمودن از جهت خداوند است، و هر که اطاعت بکند بر زن خود در رفتن زن بحمامها و بمجلس نوچه گرها، و عروسیها، و بعیدها، و در پوشیدن لباس نازک، خداوند آنکس را بروی خود با آتش دوزخ داخل میکند، و خداوند بسبب اسلام نخوت جاهلیت و فخر کردن را از جهت پدران برداشته، و آگاه باش که همه مردمان از اولاد حضرت آدم (ع) میباشند، و او نیز از خاک خلق شده، و خوبترین مردمان در نزد خداوند پرهیز کار ایشان است.

و از جمله سخت است وجه ثمن میته، و وجه ثمن سک، و ثمن مسکرات، و اجرت زنا، و رشوه در حکم، و اجرت کاهن و ساحر، و هر که طلب علم بکند تا اینکه خود نمائی بسبب علم بر سفهاء نماید و یا با علماء مجادله بکند، و یا اینکه مردمانرا بخودش دعوت نماید از جهت دنیا و نفع بردن از ایشان پس او از اهل دوزخ است، و زمانی که شخص بمیرد، میگویند چه قدر ارث گذاشته و ملائکه میگویند چه عمل خیر برای خودش فرستاده، و دنیا به مؤمن زندان و بکافر جنت است و مرک مفاجات بر مؤمن راحت است و بکافر حسرت است و خداوند بدینیافر موده که خدمت بکند بکسیکه او بخداوند خدمت نماید، و بزحمت اندازد آنکسی را که بدینیا خدمت کار باشد، و اگر دنیا در نزد خداوند بقدر پر مگس اعتبار داشت البته بکافران یک جرعة آب نمیدارد، و در قیامت همه مردمان آرزو میکنند که کاش در دنیاقوت لا یموت داشتند نه زیادتر، و شر مردمان آنکس است که خداوند رامتهم بکند در قضای او، و ناله مريض مؤمن تسبیح است، و صیحه او تهلیل و خواب او در فراش خود عبادت و حرکت از این طرف بطرف دیگر جهاد است در راه خداوندوا گرفشا، یافت گناهان او آمرزیه شود و هر گاه بمن یکنفر مسلمان ذراع گوسفندي هدیه نماید قبول میکنم، و اگر کسی مرا بمسافت چهار فرسخ دعوت نماید قبول مینمایم.

و از برای زنهانیست نماز جمعه، و نماز جماعت، و اذان، و اقامه، و عیادت مريض، و تشییع جنازه، و هروله در بین صفا و مروه، و بوسیدن حجر اسود، و

سر تراشیدن ، و قضاوت کردن ، و بآنها مشورت نباید کرد ، و ذبح نکنند مگر در وقت ضرورت ، ولیک را در احرام بلند نگویند و در نزد قبرهای بنشینند ، و خطبه جمعه را نباید بشنوند ، و خود زن نباید تزویج بکند بدون اذن ولی ، واز خانه زوج خود بدون اذن بیرون نرود ، و هرگاه بدون اذن خارج شود پس بر او با دلعت خداوند و جبرتیل و میکاتیل ، و بدون اذن زوج چیزی از خانه زوج بکسی ندهد ، و شب نخوابد که زوج او بر او غضبناک باشد .

و دین اسلام بمنزله شخص عربان است و لباس او حیاء است ، و زینت او وفاء حقوق خداوند است ، و مروت او عمل صالح ، و عمام و محل اعتماد او پرهیز کاری است واز برای هر چیزی اساس است ، و اساس اسلام دوست داشتن ما اهلیت است «و بدخلقی» شوم است ، و اطاعت زنان ندامت است ، «و هرگاه» در چیزی شومی بوده باشد هر آئینه ذر زبان زنانست ، و کسیکه از علایق دنیا سبک بار باشد نجات یابد و شخصیکه در علایق آنگرفتار شود هلاک میشود ، و هر که از زبان من دروغ بگوید پس جزای او دوزخ است .

و سه چیز حفظ را زیاد تر میکند و بلغم را فرع مینماید : «اول» خوردن کندر «دو دوم» مسوالک کردن «او سوم» قرائت قرآن .
و مسوالک نمودن سنت است و دهانرا پاک میکند و چشم را جلاء میدهد ، و باعث رضای خداوند است ، و دندانها را سفید میکند ، و زردی آنها را فرع مینماید ، و گوشت دندان را محکم میکند ، و اشتهاي طعام میآورد ، و بلغم را دفع میکند ، و حافظه را زیاده میکند ، و حسنات را زیادتر و ملشکه را شاد مینماید .

و خواهیدن پیغمبران (ص) بر پشت است ، و مؤمنان بطرف راست و کافران و منافقان بطرف چپ ، و شیاطین بروی خود است .

و ذریه و اولاد جمیع انبیاء از صلب خود شانست و ذریه من از صلب تو است یا علی و اگر تو نبودی از من ذریه نمیبود » .

و چهار چیز پشت را میشکند : پیشمنازی که معصیت کار باشد ، و حال آنکه بر او اطاعت میشود ، و زوجه که شوهرش او را حفظ میکند و او بشوهرش خیانت

بگند، و قییری که چاره فقر خود را نیابد، و همسایه بدی که از او چاره پیدا نشود و حضرت عبدالطلب در زمان جاهلیت پنج طریقه خوب قرار داد و خداوند آنها را در شریعت اسلام جاری فرمود: اول ذن پدر را بر اولاد او حرام نمود و خداوند فرموده: «ولا تنكحوا مانکح آبائكم من النساء و دوم يك خزينة يافت و پنج يك آنرا بفقراء داد و خداوند نازل فرمود که» واعلموا اننا غنمتم من شيئاً فان لله خمسه» سوم چاه زمزم را درست کرد و نام او را سقایت الحاج قرار داد و خداوند فرمود: «اجعلتم سقایة الحاج» چهارم دیه کشتن یکنفر مرد را یکصد نفر شتر قرار داد و در دین اسلام نیز اینطور قرار داده شد: پنجم در طواف خانه کعبه عدد نبود و او هفت شوط قرار داد و در اسلام نیز هفت شوط قرار شد.

و حضرت عبدالطلب در آن زمان ذیحه را با ازلام قسمت نمیکرد که قمار مخصوص بود و بر بتها عبادت نمیکرد و آنچه ذیحه بنام بتذبح میشد از آنها نیخورد و میفرمود که من در دین پدرم حضرت ابراهیم (ع) بوده ام و تعجب آور ترین مردمان از جهت ایمان و بزرگترین ایشان از جهت یقین آنقوم میباشند که در آخر الزمان هستند که پیغمبر (ص) را ندیده اند، و امام و حجت خداوند از ایشان غایب میشود، و با وجود اینها ایمان میآورند بقرآن که در روی کاغذ نوشته شده.

و سه چیز باعث قساوت قلب میشود گوش دادن بر اسباب لهو و لعب، و طلب شکار کردن بدون احتیاج، و رفتن بدر سلطان جابر و نمازنگزار در بوست حیواناتی که شیر و گوشت آنخورده نمیشود و نمازنگزار در بیابان ذاتالجیش و ذاتالصلاصل و در صحنه که هر یکی از اینها صحرای معروف است در حجاز و هر تخم مرغی که دو طرف آن مختلف شود آتحلال است و هر ماہی که فلس داشته باشد حلال است و هر مرغی که پرزنش زیادتر از صاف رفتن باشد حلال است «واز مرغان» آبی هر کدام که سنگدان داشته باشد و یا اینکه در پایش خار باشد حلال است و از حیوانات صحراء هر کدام چنگال داشته باشد حرام است و در دزدیدن میوه و طلمع خرماد است دزقطع نمیشود و ذن زنا کار مهر و اجرت ندارد و در فحش دادن بعنوان تعریض نه با تصریح حدی زده نمیشود.

و در حدود شفاعت نیست و در قطع صلة ارحام سوگند یاد کردن اثر ندارد و با وجود پدر از اولاد قسم نیست و نیز از برای زن با وجود شوهرش و از برای غلام با وجود مولایش سوگند اثر ندارد.

و جایز نیست از برای کسیکه یک روز تمام حرف نزند و روزه و صال جایز نیست و بعد از مهاجرت کردن از بلاد کفر باز گشتن بر آن بلاد جایز نیست.

و پیر را از جهت اولاد نمیکشند و دعای قلب که ساهی و بدون خصوع باشد قبول نمیشود و خواب عالم با عمل از عبادت عابد افضل است و از هزار رکعت نماز عابد و زن روزه مستحبی نگیرد مگر باذن شوهرش و هم چنین غلام باذن مولایش و مهمنان باذن صاحب خانه و روزه عید فطر و عید اضحی و روزه و روزه صمت که حرف نزند و روزه نذر معصیت و روزه نمام سال همه اینها حرام است.

و در زنا کردن شش خصلت است و سه خصلت آن در دنیا است که صفاتی رنک او میرود و فنای او را نزد بیک میکند و روزی او را قطع مینماید، و سه خصلت آن در آخرت است که بدی حساب او است و غضب خداوند و ماندن همیشه در دوزخ.

و اگر فرض شود گنا رباء هفتاد جزء پس یکی از آنها مثل اینست که در بیت الله العرام بمادر خود زنا بکند، و یک درهم رباء در نزد خداوند بزرگتر است از هفتاد زنا با محروم خود در بیت الله و هر که یک قیراط زکوة خود را منع بکند مؤمن و مسلم نیست و ترک کننده زکوة از خداوند در وقت مردن سؤال میکند که او را بدنیا ییرگرداند چنانکه فرموده : حتى اذا جاء احدكم الموت قال رب ارجون و نارك حج و حال آنکه او قدرت حج دارد کافر است چنانکه فرموده : ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا و من كفر فان الله غني عن العالمين و هر که حج را تأخیر نماید تا بمیرد خداوند او؛ ادر روز قیامت با یهودیان و یا بانصاری محشور میکند و صدقه دادن قضای لازم شده را رد میکند.

وصله ارحام عمر را زیادتر میکند و در وقت طعام خوردن ابتدا بکن بنمک و ختم بکن بر نمک و در آن از هفتاد و دو درد شفاء است و اگر من در مقام محمود که خداوند برای من و عده داده در قیامت ایستاده باشم از برای برادر خودم که در

زمان سابق داشتم شفاعت میکنم چنانکه برای پدرم و مادرم و عم خودم شفاعت میکنم و من پسر دو نفر ذیح اللہ هستم که یکی اسمعیل و یکی پدرم عبداللہ است و من دعای حضرت ابراهیم (ع) که بخداوند عرض کرد «من ذریتی امة مسلمة» و عقل آنست که کسب شود باآن بهشت و طلب شود باآن رضای خداوند .

واول مخلوقی که خداوند خلق فرموده عقل بود و بعد از خلقت آن فرمود که اقبال بکن یعنی بر اطاعت پس اقبال نمود و بعد از آن فرمود که ادب این بکن یعنی اعراض کن از معصیت پس ادب و اعراض نمود از معصیت پس خداوند فرمود بعزم و جلال خودم قسم یاد میکنم هیچ مخلوقی خلق نکرده ام که از تو دوستتر باشد بن و بسبب تو بمردمان اخذ میکنم و عطا مینمایم و ثواب میدهم و عقاب میکنم و صدقه صحیح نیست در وقتیکه ارجام شخص محتاج باشند و یکدربهم در خضاب صرف کردن افضل است از هزار درهم که در راه خداوند انفاق بکنی .

و در خضاب چهارده خصلت است بادر از گوشها رفع میکند و چشم را جلا میدهد و دماغرا نرم میکند و بوی دهانرا خوب و گوشت دندان را محکم میکند و مرض را دفع و وسوسه شیطانرا رفع میکند و ملاکه را شاد و مُؤمن را خوشحال و کافر را بد حال مینماید و خضاب هم زینت و هم عطر است و نکیر و منکر از آن حیا میکند و آن برائت است از عذاب قبر مؤمن .

و خیر و خوبی نیست در قول مگر باعمل ، و نه در نظرشده مگر بخبر دادن که آنچه بوده ، و نه در مال مگر بجود کردن ، و نه در صدق مگر بوفا کردن ، و نه در علم مگر بورع و پرهیز کاری ، و نه در صدقه مگر بانیت و نه در زندگانی مگر باصحت ، و نه در وطن مگر با امن و شادی .

و از گوسفند هفت چیز را خداوند حرام فرموده : خون و فرج و ذکر و شومناک و نخاع و غددها و طحال و مراره .

و در خرید چهار چیز مذاقه نکن : در خریدن کفن و غلام و کنیز و کرایه حیوان برآمکه آیا خبر بدhem بشما بر شبیه ترین شما بر من در اخلاق ؟ عرض کردند بلی فرمود کسیکه خوش خلق ، و حلم او زیاد ، و احسان او براقریا خود زیادتر ، و

انصاف او در حق مردمان بیشتر باشد.

و امانیست از برای امت من از غرق شدن وقتی که سوار کشته بشوند :
بسم الله الرحمن الرحيم وما قدر والله حق قدره والارض جميعاً قبضته يوم القيمة
والسموات مطويات بهيه سبحانه و تعالى عما يشركون باسم الله مجريها ومرسيها
ان ربى لغفور رحيم

و امانست از برای امة من از دزد : **قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن اياماً**
تدعوا فله الاسماء الحسني تا آخر سورة بنی اسرائيل .

و امانست برای امت من از خراب شدن خانه بسر ایشان : **ان الله يمسك**
السموات والارض ان تزو لا ولئن زالتنا ان امسكهها من احد من بعده انه كان
حليناً غفوراً .

و امانست بر امت من از هم و غم : **لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم**
لا ملجاء ولا منجا من الله الا اليه .

و امانست بر امت من از افتادن آتش بخانه : **ان ولیم الله الذي نزل الكتاب**
و هو يتولى الصالحين وما قدروا الله حق قدره تا آخر آية اول .

و هر که از درند کان بترسد این آیه را قرائت نماید : **لقد جاتكم رسول من**
النفسكم عزيز عليه ما عنتم (تا آخر سوره برائت)

و هر که حیوان او عاصی بشود بگوش راست آن بخواند : **وله اسلم من في**
السموات والارض طوعاً و كرهاً واليه ترجعون .

و هر که در شکم او صفراء و زرد آب باشد آیة الكرسى را بنویسد و بشوید
و آب آنرا بخورد که با اذن خداوند شفا یابد .

و هر که از سحر و از شخص شیطان صفت بترسد این آیه را قرائت نماید :
ان ربكم الله الذي خلق السموات والارض في ستة ايام ثم استوى على العرش
تا آخر آيه در سورة اعراف .

و حق اولاد پریدر آنست که نام و ادب او را خوب نماید و او را بر صنعت
 مناسب خود بگذارد ، و حق پدر بر اولاد خود اینست که پدر را بنامش صدا نکند

و در جلو پدر راه نرود و در مقابل او ننشینند و با او بحمام نرود مگر در مقام ضرورت .
و سه چیز از وسوسه شیطان است خوردن خالص ، و چیدن ناخن بدنداشها ، و ریش را بدنداش بریدن .

و خداوند لعنت کرده بر آن پدر و مادر یکه او لاد خود را و ادار نمایند بر عاق شدن لازم میشود بر پدر و مادر از عاق شدن او لاد خودشان آنچه لازم میشود بر او لاد از عاق شدن بر پدر و مادرشان ، و خداوند رحمت کند بر آن پدر و مادر یکه و ادار نمایند او لاد خودشان را بر فتار نیک با ایشان .

و هر که پدر و مادر خود را غمگین نماید پس باشان عاق شده است ، و هر که در نزد او غیبت برادر دین او را بکند و او قدرت داشته باشد بر دفع غیبت او و با وجود قدرت مدد نکند خداوند او را در دنیا و آخرت خوار نماید .
و هر که یکنفر یتیم را کفالت بکند تا اینکه یتیم بدون احتیاج بشود پس بهشت از برای او واجب میشود .

و هر که دست خود را بهربانی بر سر یتیم بکشد خداوند بر هر موی ایک نوری بر او عطا میفرماید در قیامت وهیچ فقیری نیست که بدتر باشد از جاهل بودن « وهیچ » مالی بهتر از عقل نیست « وهیچ ورع » مثل کف نمودن از حرام ها نیست « وهیچ » عقلی « مثل تدبیر نیست « وهیچ عبادت » مثل فکر کردن در عاقبت خودش نیست .
و آفت سخن گفتن دروغ گوئی است « و آفت » علم نسیان کردن است « و آفت » عبادة سستی نمودن است « و آفت » خوبی تکبر کردن است « و آفت » عالم حسد نمودن او است .

و چهار چیز نروت را ضایع میکند خوردن بعد از سیر شدن و روشن کردن چراغ در شب ماهتاب ، وزراعت کردن در زمین شوره زار ، و احسان کردن بزنا اهل ، و هر که بمن صلووات راترک بکند پس او راه بهشت را گم کرده .
و دوری بکن از اینکه سجده نماز تومیل منقار زدن کلاعغ باشد و یا سجده

تو مثل خواهیدن شیر شود که سینه خود را بر زمین میگذارد، و هر گاه من دست خودم را بدهان ازدها تا بمرفق فرو نمایم بهتر است از اینکه من طلب حاجت بکنم از کسی که اول فقیر بوده و بعد از آن غنی شده و هر که دوست بدارد غیر دوستان خداوند را پس هر آینه کافرشد. بر آنچه بر من نازل شده در قرآن زیرا که خداوند امر فرموده بن دوست داشتن اهل بیت من که مودت قربا باشد.

و بر دست راست انگشت را بکن زیرا که آن فضیلت است از برای مقریین از جانب خداوند، عرض شد نکین انگشت را چه بوده باشد؟ فرمود از عقیق سرخ و مقدن آن اول کوه است که اقرار کرده بوحدانیت خداوند و بر سالت من و بامامت تو یاعلی و بر امامت اولاد تو و بر اهل جنت شدن شیعیان تو و بر اهل دوزخ بودن دشمنان تو و بدرستی که خداوند ملاحظه فرموده بر اهل دنیا پس مرا بر گزید بردان عالیان و دوباره ملاحظه فرمود پس ترا بر گزید یا علی بر مردان عالیان و سه باره ملاحظه فرمود پس یازده نفر از اولاد ترا بر گزید بر مردان عالیان که امامند و در مرتبه چهارم ملاحظه فرمود پس بر گزید دخترم فاطمه را بزنان عالیان.

و یاعلی من در سه مکان نام ترابا نام خودم با همدیدم و بر نظر کردن نام تو خوشحال شدم و در معراج خودم زمانی که بر بیت المقدس رسیدم در سنک آن نوشته دیدم لا اله الا الله محمد رسول الله صلی الله علیه و آله و محمد را نصرت و مدد کردم بوزیر او پس بجهر تیل گفتم وزیر من کیست؟ گفت علی بن ابی طالب است وزمانی که بسدۀ المنتهی رسیدم پس دیدم که در آنجا نوشته شده؛ اني انا لله لا اله الاانا وحدی و محمد حبیب من است و براو مدد و نصرت کردم بوزیر او (هکذا فی الاصل)

و یاعلی خداوند در حق تو بمن هفت خصلت عطا فرموده: اول کسی هستی که بامن از قبر بیرون میشوی و تو اول کسی که بامن از صراط میگذری و تو اول کسی که با من در قیامت لباس میپوشی و تو اول کسی که با من زنده میشوی دوباره و تو اول کسی که بامن در علیین ساکن میشوی و تو اول کسی که با من از چشمۀ رحیق مختوم سیراب میشوی که ختام آن مسک است.

و بعد از این فرمایشات بسلمان فارسی فرمود ای سلمان بدرستی که در ناخوشتی

و مرض تو سه خصلت است در باد خداوند میباشی و دعای تودر مرض مستجاب میشود و مرض تو باعث غفران گناهان تو میشود خداوند ترا تاباً خر عمر تو در عافیت خودش حفظ بکند.

و بعداز این بر ابازر فرمود که ای اباذر پرهیز بکن از سؤال کردن از مردمان زیرا که سؤال نمودن فقر حاضر و باعث فقر میشود و سبب ذلیل شدنست و در قیامت باعث طول حساب خواهد شد.

و یا اباذر زندگی میکنی تنها وفات میکنی تنها و در قیامت تنها داخل جنت میشوی و یک جمی از اهل عراق بسبب تو سعادتمند میشوند زیرا که ایشان بتوغسل میدهند و ترا تجهیز و تکفین می نمایند.

ای اباذر مبادا سائل بکف بشوی و هر گاه بدون سؤال کسی بتو چیزی بدهد قبول بکن و بعد از بیان این فرمایشات بر اصحاب خود فرمود آیا خبر بدهم بشما بدترین شما را ؟ عرض کردند بلی بفرماتید فرمود سخن چیز شما و جدا کنند کان شما در میان دوستان و طالب عیب شوند گان شما از برای مردمان بدون عیب.

تمام شد ترجمه حدیث شریف و این حدیث را در حضور جمعی از اصحاب خودش فرموده و خطابش بحضرت امیر المؤمنین علی‌الله‌علی‌آل‌ہی‌علی‌آل‌بیان بوده و در آخر بسلمان و اباذر نیز بعض فرمایشات فرموده و در این حدیث یکصد و نود و چند جمله از فرمایشات آنحضرت بیان شده و عمل کننده بر اینها محتاج بر تقلید علمان خواهد شد و از برای شخص مؤمن کافیست.

و تمام شد این ترجمه در ساعت سوم از روز سوم از دهه سوم از ماه سوم از سال نهم از دهه پتجم از صد چهارم از هزار دوم از هجرت
حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم